

Dokument na schôdzu

**B8-0197/2018 }
B8-0199/2018 }
B8-0200/2018 }
B8-0201/2018 }
B8-0204/2018 } RC1**

18.4.2018

SPOLOČNÝ NÁVRH UZNESENIA

predložený v súlade s článkom 135 ods. 5 a článkom 123 ods. 4 rokovacieho poriadku,

ktorý nahrádza návrhy uznesenia skupín:

PPE (B8-0197/2018)
S&D (B8-0199/2018)
ECR (B8-0200/2018)
ALDE (B8-0201/2018)
Verts/ALE (B8-0204/2018)

o Bielorusku
(2018/2661(RSP))

Cristian Dan Preda, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Jaromír Štětina, Patricija Šulin, Francis Zammit Dimech, Tomáš Zdechovský, Milan Zver, Jarosław Wałęsa, Csaba Sógor, Mairead McGuinness, Romana Tomc, Ivan Štefanec, Eduard Kukan, Elisabetta Gardini, Giovanni La Via, Adam Szejnfeld, Michaela Šojdrová, Tunne Kelam, David McAllister, Lars Adaktusson, Krzysztof Hetman, Željana Zovko, Bogdan Brunon Wenta, Sandra Kalniete, Dubravka Šuica, Pavel Svoboda, Ivana Maletić, Laima Liucija Andriekienė, Marijana Petir, Seán Kelly, Deirdre Clune, Andrey Kovatchev, Julia Pitera, Elmar Brok, Jerzy Buzek, Daniel Caspary, Lorenzo Cesa, Michael Gahler, Alojz Peterle, Fernando Ruas, Inese Vaidere, László Tőkés, Stanislav Polčák, Jiří Pospíšil, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra
v mene skupiny PPE

RC\1151338SK.docx

PE618.450v01-00 }
PE618.452v01-00 }
PE618.453v01-00 }
PE618.454v01-00 }
PE618.457v01-00 } RC1

Elena Valenciano, Victor Boștinaru, Soraya Post, Clare Moody

v mene skupiny S&D

Charles Tannock, Branislav Škripek, Raffaele Fitto, Ruža Tomašić,

Monica Macovei, Anna Elżbieta Fotyga

v mene skupiny ECR

Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao

Barandica, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Martina Dlabajová, María

Teresa Giménez Barbat, Nathalie Griesbeck, Marian Harkin, Ivan

Jakovčić, Petr Ježek, Ilhan Kyuchyuk, Valentinas Mazuronis, Louis

Michel, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Jozo

Radoš, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Ramon Tremosa i Balcells,

Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans

v mene skupiny ALDE

Rebecca Harms, Bronis Ropé, Heidi Hautala, Indrek Tarand, Davor

Škrlec, Igor Šoltés

v mene skupiny Verts/ALE

Uznesenie Európskeho parlamentu o Bielorusku (2018/2661(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia a odporúčania týkajúce sa Bieloruska,
 - so zreteľom na parlamentné voľby, ktoré sa v Bielorusku konali 11. septembra 2016, prezidentské voľby, ktoré sa konali 11. októbra 2015, a voľby do miestnych zastupiteľstiev, ktoré sa konali 18. februára 2018,
 - so zreteľom na vyhlásenie hovorca podpredsedníčky Komisie/vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (PK/VP) z 20. februára 2018 o voľbách do miestnych zastupiteľstiev v Bielorusku,
 - so zreteľom na vyhlásenie hovorca PK/VP z 25. marca 2018 o vývoji v Bielorusku pred Dňom slobody a počas neho,
 - so zreteľom na závery Rady týkajúce sa Bieloruska, najmä závery z 15. februára 2016, ktorými sa rušia sankcie voči 170 osobám a trom bieloruským podnikom a stanovuje sa rámec pre politický dialóg a podmienky rozvoja vzťahov medzi EÚ a Bieloruskom na základe pozitívnejšej agendy, najmä pokiaľ ide o demokratické reformy,
 - so zreteľom na závery zo samitu Východného partnerstva z 24. novembra 2017 a prijatie 20 cieľov do roku 2020, ktoré sú navrhnuté tak, aby občanom priniesli výsledky,
 - so zreteľom na návštevu komisára Johannes Hahna v Bielorusku v januári 2018 a na prebiehajúce rokovania o prioritách partnerstva medzi EÚ a Bieloruskom,
 - so zreteľom na rozhodnutie Rady pre zahraničné veci predĺžiť o jeden rok do februára 2019 zostávajúce reštriktívne opatrenia voči Bielorusku vrátane zbrojného embarga, zákazu vývozu tovaru na vnútornú represiu, zmrazenie majetku a zákazu cestovania pre štyri osoby uvádzané v súvislosti s nevyriešeným zmiznutím dvoch opozičných politikov, jedného podnikateľa a jedného novinára v rokoch 1999 a 2000,
 - so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv a všetky dohovory o ľudských právach, ktorých signatárom je aj Bielorusko,
 - so zreteľom na správu osobitného spravodajcu OSN z 28. marca 2018 o situácii v oblasti ľudských práv v Bielorusku,
 - so zreteľom na článok 135 rokovacieho poriadku,
- A. keďže po prezidentských voľbách v roku 2015 a parlamentných voľbách v roku 2016 sa v Bielorusku 18. februára 2018 konali voľby do miestnych zastupiteľstiev; keďže dlhodobé odporúčania Úradu OBSE pre demokratické inštitúcie a ľudské práva (ODIHR) a Benátskej komisie v oblasti volebnej legislatívy a postupov ostávajú v Bielorusku neriešené; keďže podľa zahraničných diplomatov a bieloruských pozorovateľov voľby do miestnych zastupiteľstiev vo februári 2018 tieto nedostatky iba potvrdili;

RC\1151338SK.docx

PE618.450v01-00 }
PE618.452v01-00 }
PE618.453v01-00 }
PE618.454v01-00 }
PE618.457v01-00 } RC1

- B. keďže EÚ vo februári 2016 väčšinu reštriktívnych opatrení voči bieloruským predstaviteľom a právnickým osobám zrušila ako gesto dobrej vôle s cieľom podnietiť Bielorusko, aby zlepšilo situáciu v oblasti ľudských práv, demokracie a právneho štátu;
- C. keďže EÚ opakovane vyhlásila, že rešpektovanie základných slobôd, zásad právneho štátu a ľudských práv je jasným predpokladom pre zlepšenie a ďalší rozvoj vzťahov medzi Európskou úniou a Bieloruskom; keďže však situácia v krajine aj naďalej vzbudzuje obavy; keďže v tomto smere možno pozorovať len veľmi nedostatočné predbežné kroky smerujúce k zlepšeniu;
- D. keďže dlho očakávané ústavné a legislatívne reformy, ktoré by umožnili rozvoj skutočnej demokracie, zaostávajú;
- E. keďže nebola snaha vykonať volebnú reformu a – ako sa ukázalo počas volieb do miestnych zastupiteľstiev vo februári 2018 – pretrváva značný počet vážnych nedostatkov a procesných nezrovnalostí vrátane reštriktívneho právneho rámca pre politické práva vo všetkých fázach volebnej kampane, ako aj problémy s pôsobením pozorovateľov, hlasovaním a sčítaním hlasov; keďže v Bielorusku sa nekonali slobodné a spravodlivé voľby od roku 1994;
- F. keďže medzinárodní pozorovatelia neboli prizvaní k voľbám do miestnych zastupiteľstiev, pričom bieloruskí pozorovatelia zhromaždili konkrétne dôkazy o hromadných celoplošných snahách zvýšiť volebnú účasť a o tzv. karuselovom hlasovaní, ktoré sa vyskytlo prvýkrát po rokoch;
- G. keďže zastrašovacie aktivity, ako aj početné prípady zadržiavania nezávislých a opozičných aktivistov, politikov a novinárov pokračujú; keďže popredným členom opozície a obhajcom demokracie a ľudských práv bolo opäť zabránené zúčastniť sa volieb alebo boli zatknutí v predvolebnom období a počas nepovolenej demonštrácie 25. marca 2018 v Minsku na pamiatku 100. výročia vyhlásenia nezávislosti Bieloruska, hoci väčšina z nich bola následne prepustená bez obvinenia;
- H. keďže dvaja politickí väzni Michail Žamčužny a Dzmitry Palijenka sú naďalej zadržiavaní;
- I. keďže Európsky parlament popri ďalších iniciatívach už roky podporuje bieloruskú občiansku spoločnosť aj udelením ceny Andreja Sacharova bieloruskému združeniu novinárov v roku 2004 a Al'aksandrovi Milinkievičovi v roku 2006;
- J. keďže podujatia počas Dňa slobody 2018 opäť ukázali, že bieloruská vláda nemá v úmysle zanechať svoju starú represívnu politiku v masovom meradle, občania sa pokúšajú realizovať práva, ktoré im dáva ústava a medzinárodné zmluvy;
- K. keďže 24. januára 2018 ministerstvo pre informácie svojvoľne zablokovalo prístup k nezávislému spravodajskému webovému sídlu Charter97.org na území Bieloruska; keďže začali trestne stíhať nezávislých blogerov; keďže pozmeňujúce návrhy k zákonu o médiách by v prípade svojho prijatia znamenali nové a vážne ohrozenie slobody prejavu v krajine;

- L. keďže Bielorusko 25. októbra 2016 prijalo svoj prvý národný akčný plán pre ľudské práva schválený uznesením Rady ministrov Bieloruska, ktorý vymedzuje principiálne smery činnosti s cieľom plniť záväzky Bieloruska v oblasti ľudských práv;
- M. keďže Bielorusko je jedinou krajinou v Európe, v ktorej sa ešte vykonáva trest smrti; keďže osobitný spravodajca OSN pre situáciu v oblasti ľudských práv v Bielorusku skonštatoval, že tresty smrti v Bielorusku možno považovať za vysoko sporné z dôvodu chýbajúceho nezávislého súdnictva a spravodlivých súdnych procesov;
- N. keďže EÚ a Bielorusko v súčasnosti rokujú o konkrétnych prioritách partnerstva, ktorého hlavnými oblasťami záujmu sú hospodársky rozvoj a modernizácia, posilnenie inštitúcií a dobrá správa vecí verejných, prepojitelnosť a medzilidské kontakty; keďže bieloruská vláda opakovane uviedla, že sa snaží o normalizáciu vzťahov s EÚ, odstránenie zostávajúcich sankcií a liberalizáciu vízového režimu; keďže však pokrok v tejto oblasti je nevyhnutne závislý od prejavov politickej vôle a odhodlania Bieloruska smerom k demokratickým hodnotám, zásadám právneho štátu a základným slobodám;
1. podporuje EÚ v kritickej angažovanosti vo vzťahu k Bielorusku, pokiaľ je podmienená vykonaním konkrétnych krokov smerom k demokratizácii a plným dodržiavaním základných slobôd a ľudských práv zo strany bieloruských orgánov;
 2. so sklamaním konštatuje nedostatočné uplatňovanie odporúčaní napriek predchádzajúcim výzvam OBSE/ODIHR a Benátskej komisie po prezidentských voľbách v roku 2015 a parlamentných voľbách v roku 2016, ktoré sa mali uplatniť pred voľbami do miestnych zastupiteľstiev v roku 2018; vyzýva bieloruské orgány, aby bezodkladne obnovili práce na komplexnej volebnej reforme ako súčasť širšieho procesu demokratizácie, a to v spolupráci s medzinárodnými partnermi;
 3. vyjadruje poľutovanie nad prenasledovaním novinárov a nezávislých médií v Bielorusku v nadväznosti na voľby do miestnych zastupiteľstiev vrátane nezákonného vyvedenia novinára TV Belsat Andrusa Kozla z volebnej miestnosti a brutalite voči jeho osobe a okrem iného aj zablokovania spravodajského portálu Charta '97;
 4. naliehavo žiada bieloruské orgány, aby okamžite a bezpodmienečne prestali blokovať webovú stránku nezávislého spravodajstva Charter97.org, aby upustili od zmeny zákona o médiách, ktorá by v prípade prijatia mohla ohroziť slobodu prejavu, a aby prestali prenasledovať nezávislých blogerov za uplatňovanie slobody prejavu;
 5. konštatuje, že počet zástupcov demokratickej opozície v okrskových volebných miestnostiach bol v porovnaní s počtom podaných žiadostí neprimerane nízky;
 6. vyjadruje sklamanie z opakovaného zamietnutia registrácie demokratických opozičných strán; žiada zrušenie obmedzení a uľahčenie postupu registrácie politických strán v Bielorusku; zdôrazňuje, že všetky politické strany musia mať možnosť neobmedzenej politickej činnosti najmä počas volebnej kampane; žiada o zrušenie článku 193 ods. 1 bieloruského trestného zákonníka, ktorý stavia účasť na činnosti neregistrovaných organizácií mimo zákon;
 7. vyjadruje poľutovanie nad neprimeranou reakciou bieloruských orgánov voči opozičným

aktivistom v ich úsilí o usporiadanie osláv Dňa slobody 25. marca 2018 bez povolenia, čoho dôsledkom boli desiatky zatknutých vrátane popredných predstaviteľov opozície a bývalých prezidentských kandidátov Mikolaja Statkeviča a Uladzimira Niakliaeva; pripomína, že sloboda zhromažďovania a združovania je základným ľudským právom; zdôrazňuje, že akýkoľvek závažný krok späť, pokiaľ ide o demokraciu a dodržiavanie základných slobôd vrátane zadržiavania politických väzňov, by v každom prípade viesť k jasnej reakcii zo strany EÚ v jej vzťahoch s Bieloruskom;

8. dôrazne vyzýva na prepustenie Michaila Žamčužneho a Dzmitryho Paliyenka, dvoch aktivistov občianskej spoločnosti v súčasnosti zadržovaných z politických dôvodov, a na rehabilitáciu všetkých bývalých politických väzňov a vrátenie ich občianskych a politických práv;
9. opätovne vyzýva bieloruské orgány, aby v každom prípade zabezpečili dodržiavanie demokratických zásad, ľudských práv a základných slobôd v súlade so Všeobecnou deklaráciou ľudských práv a medzinárodnými a regionálnymi nástrojmi v oblasti ľudských práv, ktoré Bielorusko ratifikovalo;
10. upozorňuje, že rešpektovanie základných slobôd je kľúčovým prvkom zdravej demokracie; naliehavo vyzýva bieloruské orgány, aby začali konštruktívny a otvorený dialóg s demokratickou opozíciou a s organizáciami občianskej spoločnosti s cieľom zaručiť občianske slobody a práva, najmä právo združovania, pokojného zhromažďovania a prejavu, ako aj zabezpečiť rámec pre slobodné a nezávislé médiá;
11. naliehavo vyzýva Bielorusko, aby sa pripojilo ku globálnemu moratóriu na výkon trestu smrti, ktoré je prvým krokom k jeho trvalému zrušeniu; pripomína, že trest smrti je akt neľudského a ponižujúceho zaobchádzania, nemá žiadny preukázaný odrádzajúci účinok a v dôsledku jeho výkonu sú justičné omyly nezvratné; s poľutovaním konštatuje, že bieloruské sudy vyniesli v roku 2018 ďalšie rozsudky smrti;
12. vyzýva ESVČ a Komisiu, aby zotrvali v podpore organizácií občianskej spoločnosti pôsobiacich v Bielorusku i mimo neho; zdôrazňuje v tejto súvislosti potrebu podporovať všetky nezávislé zdroje informácií pre bieloruskú spoločnosť vrátane vysielania médií v bieloruštine i zo zahraničia;
13. berie na vedomie dialógy medzi EÚ a Bieloruskom v rámci jednotlivých odvetví na technickej úrovni a rozširovanie spolupráce v oblastiach, ako sú hospodárske reformy, efektívne využívanie zdrojov, ekologické hospodárstvo a ochrana životného prostredia; vyzýva ESVČ a Komisiu, aby sa prednostne zamerali na bezpečnosť bieloruskej jadrovej elektrárne v Ostrovci a aby sa zabezpečilo, že pokrok v oblasti vzťahov medzi EÚ a Bieloruskom bude závisieť od zvýšenej otvorenosti a spolupráce a od plného súladu s medzinárodnými normami v oblasti jadrovej a environmentálnej bezpečnosti zo strany Bieloruska;
14. vyjadruje poľutovanie nad tým, že súčasný dialóg o ľudských právach neprináša konkrétne výsledky, a naliehavo vyzýva osobitného zástupcu EÚ pre ľudské práva, aby našiel spôsoby a prostriedky na podporu plnej a účinnej ochrany ľudských práv v Bielorusku; vyzýva na prepustenie všetkých politických väzňov;

15. berie na vedomie prebiehajúce rokovania o dohode o prioritách partnerstva medzi EÚ a Bieloruskom a očakáva ich skoré uzavretie, čím sa rozšíri rozsah dvojstrannej spolupráce v prospech občanov na obidvoch stranách a umožní Bielorusku prístup k širším možnostiam finančnej pomoci a spolupráce pod podmienkou, že prijme jasné a konkrétne kroky smerom k demokratizácii a otvorenosti vrátane komplexnej reformy volebného systému ako priority; v tejto súvislosti víta zámer Komisie rozšíriť poskytovanie finančnej pomoci na obdobie rokov 2018 – 2020; trvá na jasnejších reformných záväzkoch zo strany bieloruskej vlády a odporúča vypracovať plán bližších vzťahov medzi EÚ a Bieloruskom v podobe referenčných hodnôt a časového harmonogramu vykonávania takýchto záväzkov;
16. naliehavo žiada, aby EÚ naďalej podporovala organizácie občianskej spoločnosti a obhajcov ľudských práv, a vyzýva Komisiu, aby úzko spolupracovala s fórom občianskej spoločnosti Východného partnerstva a nasledovala jeho odporúčania; naliehavo vyzýva bieloruskú vládu, aby zabezpečila účasť občanov v procese tvorby politik na miestnej a vnútroštátnej úrovni a pritom čerpala inšpiráciu z usmernení, ktoré 27. novembra 2017 prijala Rada Európy; konštatuje silnejúcu interakciu medzi Bieloruskom a touto organizáciou;
17. v tejto súvislosti vyzýva ESVČ a Komisiu, aby našli spôsoby, ako informovať bieloruské organizácie občianskej spoločnosti o dialógu rokovaní prebiehajúcich medzi EÚ a Bieloruskom a konzultovať s nimi;
18. s uspokojením berie na vedomie začiatok realizácie partnerstva v oblasti mobility medzi EÚ a Bieloruskom a očakáva dopracovanie dohody o zjednodušení vízového režimu a readmisii medzi EÚ a Bieloruskom ako jasného príspevku k medziludským a obchodným kontaktom;
19. víta rozhodnutie úradov v Minsku, aby od februára 2018 mohli do Bieloruska na krátkodobé bezvízové pobyty prichádzať občania z 80 krajín;
20. víta pokrok, ktorý sa dosiahol pri podpore výmeny mládeže medzi EÚ a Bieloruskom, a medziludské kontakty, a to aj prostredníctvom programu EÚ pre mobilitu MOST, Erasmus +, Horizont 2020 a nástroja technickej pomoci a výmeny informácií TAIEX, ako aj prostredníctvom zapojenia sa Bieloruska do bolonského procesu; vyzýva na zavedenie bolonského procesu v súlade s plánom dohodnutým medzi európskym priestorom vysokoškolského vzdelávania EHEA a Bieloruskom ako opatrením, ktoré bude prínosom pre mladých Bielorusov a povedie k ďalšiemu skvalitňovaniu výmen a medziludských kontaktov s EÚ;
21. požaduje obnovenie mandátu osobitného spravodajcu OSN pre situáciu v oblasti ľudských práv v Bielorusku; vyzýva vládu Bieloruska na plnú spoluprácu s osobitným spravodajcom; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby propagovali a podporovali rozšírenie mandátu osobitného spravodajcu OSN, a vyzýva osobitného zástupcu EÚ pre ľudské práva na spoluprácu s osobitným spravodajcom OSN s cieľom zlepšiť situáciu v krajine;
22. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokiej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Európskej službe pre vonkajšiu činnosť, Rade, Úradu OBSE pre demokratické inštitúcie

RC\1151338SK.docx

PE618.450v01-00 }
PE618.452v01-00 }
PE618.453v01-00 }
PE618.454v01-00 }
PE618.457v01-00 } RC1

a ľudské práva, Rade Európy, vládám a parlamentom členských štátov, ako aj bieloruským orgánom.

RC\1151338SK.docx

PE618.450v01-00 }
PE618.452v01-00 }
PE618.453v01-00 }
PE618.454v01-00 }
PE618.457v01-00 } RC1

SK